Kabinet moet afzien van slavernij-excuses

Posted on 14 december 2022 by Paul Verburgt

Iedereen weer volledig van zijn melk, maar je kon het voorspellen.

Het gaat om de krankzinnige eisen die bekende ophefmachines als Kick Out Zwarte Piet op tafel hebben gelegd, willen ze 'akkoord' gaan met de excuses die het kabinet op 19 december 2022 over het slavernijverleden wil maken.

Staatsschuld betalen

Dat Aruba met z'n 107.000 inwoners afkoerst op een staatsschuld van 3 miljard euro, ligt niet aan de langjarige geldsmijterij van lokale bestuurders, maar aan de slavernij. Daarom moet de oud-kolonisator de lening van 700 miljoen kwijtschelden die hij vorig jaar gaf om een faillissement te voorkomen.

U en ik begrijpen dat de premier van Aruba deze eis alleen maar ondersteunt uit solidariteit met de nazaten van de slachtoffers van de slavernij op het eiland. Want dat is het enige wat de eisers beweegt.

Om dezelfde reden moet de regering van Suriname een miljard euro krijgen om haar binnenlandse schuld af te lossen. Die is samen met anderhalf miljard euro buitenlandse schuld ontstaan door de slavernij van Nederland en niet door het wanbeheer en de zelfverrijking van couppleger en veroordeeld misdadiger Bouterse.

Een wolk van fixaties en geldzucht

En zo verder. Oorzaak en gevolg, toch al niet een sterk uitgewerkt leerstuk bij deze professionele actievoerders, zijn in hun eisenpakket volledig verdampt tot een wolk van fixaties, geldzucht. En nauwelijks verholen racisme. Aan gêne doen ze ook niet erg blijkens de hoofdrol die Jerry Afriyie, nazaat van een slavenhandelarenclan in Ghana, speelt.

*NIEUW! Coen de Jong beschrijft in **WOKELAND** hoe een radicaal groepje activisten met behulp van politici van GroenLinks en D66 vat kreeg op Nederland: op de geschiedenis, op de folklore, op de politiek, op de media. Het boek is uitgegeven door Uitgeverij Blauwburgwal en kost **22,50** (geen verzendkosten). 'Wokeland' is overal te koop, zoals **in de winkel van Wynia's Week**. Lees dat boek!*

Zwarte Piet moet verboden worden net zoals het gebruik van het woord neger. En

de koning moet op 1 juli volgend jaar, als de afschaffing van de slavernij 150 jaar geleden wordt herdacht, een toespraak houden. Niet zomaar een speechje, maar om officiële excuses aan te bieden. Dat laatste zeggen ze nog niet, maar is zonneklaar.

Tot slot moet iedereen die zich maar in de verste verte nazaat van tot slaaf gemaakte Afrikaanse voorouders kan noemen, geld krijgen.

Onhandig kabinet

Bizar, *over the top*, provocerend en dus ineffectief. Alleen maar bedoeld om herrie te schoppen en waar mogelijk tegenstellingen, zeg maar gerust rassentegenstellingen, te creëren.

Rutte was er dan ook als de kippen bij om te zeggen dat hij niet op de eisen zou ingaan. Terecht, maar daarmee is niet alles gezegd.

Het is namelijk nauwelijks voorstelbaar hoe onhandig ook dit weer is aangepakt. Dit kabinet grossiert in slechte voorbereiding, onvoldoende inlevingsvermogen en klungelige timing.

Uitgerekend bij zo'n gevoelig onderwerp als slavernij mag je toch van een routinier als Rutte verwachten dat hij het proces van A tot Z onder controle heeft en in elk geval de talloze voorspelbaarheden erin heeft doordacht.

Geen klaterend applaus

Een van de voorspelbaarheden is dat er geen klaterend applaus in Nederland zal opklinken als het kabinet bekend maakt excuses voor het slavernijverleden te willen aanbieden. De meerderheid van de bevolking ziet er niets in en beschouwt het als een knieval voor een handjevol zwarte, *hardline* lobbyisten. 'Niet namens mij' is de gevleugelde kreet van de tegenstanders.

Nu is de toon van het huidige kabinet er een van dedain en veroordeling zodra de gemiddelde burger tegengas geeft, maar juist op dit punt heeft de premier een met die burger overlappend verleden. Nog geen twee jaar geleden verkondigde hij ook niets te voelen voor excuses.

Je mag van standpunt veranderen, maar des te meer reden om degenen die dat (nog) niet hebben gedaan met kracht van argumenten tegemoet te treden.

Bezwaren

De slavenhandel en slavenexploitatie dateren van lang geleden. De moraal toentertijd was een heel andere dan nu. Bovendien leefden veel Nederlanders in die tijd in zeer kommervolle omstandigheden, dus hoezo profijt en hoezo verantwoordelijk? En de huidige Nederlanders hebben nooit enige bemoeienis gehad met slavernij (zoals ook de nazaten van tot slaaf gemaakten nooit op plantages hebben gewerkt).

Alleszins redelijke bezwaren tegen het excuusplan, maar het kabinet zwijgt.

Ondertussen verhardt de stemming in het maatschappelijke discours. Op social media verschijnen foto's van voorouders bij schamele plaggenhutten en lees je snierende teksten over herstelbetalingen die de Spanjaarden voor de Tachtigjarige Oorlog zouden moeten betalen.

Herstelbetalingen

Een andere voorspelbaarheid is dat de excuses zullen worden gezien als een deur naar schadevergoedingen of zoals dat in het idioom van de activisten heet, herstelbetalingen. Sommigen hebben al rekensommen gemaakt van achterstallig loon en gederfde vakantiedagen van hun voorouders en die bij advocaten gedeponeerd.

Dan kan Rutte wel zeggen dat hij niet openstaat voor dit soort claims, maar dat bepaalt hij niet, maar – daar is ie weer – de rechter en die is tegenwoordig erg van de mensenrechten en andere mathematische rechtzinnigheden.

Waarom excuses?

Dat stelt de vraag waarom het kabinet zo nodig excuses wil aanbieden. Dat moet uit de eigen boezem voortspruiten, want van een enorm toegenomen externe druk is geen sprake en de keer dat Nederland zich publiekelijk min of meer verontschuldigde (in Indonesië) leidde dat tot de ongemakkelijke reactie dat niemand daar op zat te wachten.

Wil Rutte nog een regeltje over zichzelf in de geschiedenisboeken schrijven of moet het van Kaag? Dat zijn inmiddels de twee enige factoren die onze politiek bepalen ...

Spijt en berouw

Sinds begin deze eeuw spreekt Nederland van 'spijt en berouw' als het om zijn slavernijverleden gaat. Dat is claimtechnisch al op het randje. Immers, degene die zulke gevoelens heeft, acht zich verantwoordelijk voor het gebeurde en betreurt het niet te hebben ingegrepen toen het kon. Bij excuses komt daar een dimensie bij en ga je over dat randje heen. Wie excuses aanbiedt, acht zich niet alleen verantwoordelijk voor het gebeurde, maar aanvaardt ook het verwijt niet te hebben ingegrepen.

Dan kan je nog zo vaak zeggen dat je een slavernijmuseum wilt oprichten en een nationale herdenkingsdag op de kalender wilt zetten, maar dit is een schuldbekentenis. Geen 'gevoel' zoals een historicus in de NRC schreef, maar een keihard juridisch feit.

Mensen zullen *en masse* een gang naar de rechter willen maken. Advocaten en handige jongens maken zich daar graag dienstbaar aan door claimstichtingen op te richten onder het motto niet geschoten is altijd mis resp. handel is handel.

Boosheid over achterstelling anderen

Misschien dat Rutte en Kaag in een wereld leven waarin dit soort platheden niet voorkomen, maar hun bevolking kan zich dat maar al te goed voorstellen. En dat leidt weer tot boosheid over de achterstelling van anderen uit een veel recentere geschiedenis van ons land. Niet alleen de aardbevingsslachtoffers en de gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire, maar ook de berooide joden, zigeuners en andere oorlogsslachtoffers, de afgedankte KNIL-soldaten en bedonderde Molukkers, de oud-Indiëgangers en zo verder, misschien ook wel hun 'nazaten'.

En dan moet 19 december een serene, reinigende en verzoenende plechtigheid worden, de generale voor de grootse herdenking op 1 juli volgend jaar. Niet dus.

Zie af van excuses

Het excuusproject is uit de hand gelopen, op het eerste gezicht vooral door dat krankzinnige eisenpakket van die beroepsactivisten, maar uiteindelijk door de ondoordachte beslissing van het kabinet om excuses aan te willen bieden en dat vervolgens belabberd uit te werken.

Nog afgezien van het onhistorische negeren van de (vaak omvangrijkere) slavernij in Indonesië, Zuid-Afrika, Guyana en Brazilië, er is voor excuses geen draagvlak en er is geen noodzaak.

Doorzetten leidt tot nog meer polarisatie, teleurstellingen en een storm aan rechtszaken. Bovendien kan ook zonder excuses worden gedaan wat het kabinet voor ogen staat zoals de oprichting van dat museum.

Wat Rutte moet doen, is afzien van het plan om excuses aan te bieden. Gewoon aan de samenleving zeggen waar het op staat. Niet de schuld aan die actievoerders geven, niet zaniken over je goede bedoelingen of dat je het misschien later nog gaat doen.

En zeker niet Kaag op de valreep naar Suriname sturen of we asjeblieft excuses mogen aanbieden (en dan maar hopen dat ze daar niet zeggen: nou goed, voor 1 miljard mag het).

Spijt en berouw, dat geldt ook voor dat excuusplan.

Zeg het.

Paul Verburgt *schrijft wekelijks voor Wynia's Week over politiek en samenleving.*

De donateurs vormen ***het fundament van Wynia's Week****. Zij maken het mogelijk dat ons online magazine 104 keer per jaar verschijnt – ook straks weer, in 2023. Doneren kan op verschillende manieren, kijk* ***HIER****.* ***Hartelijk dank****!*